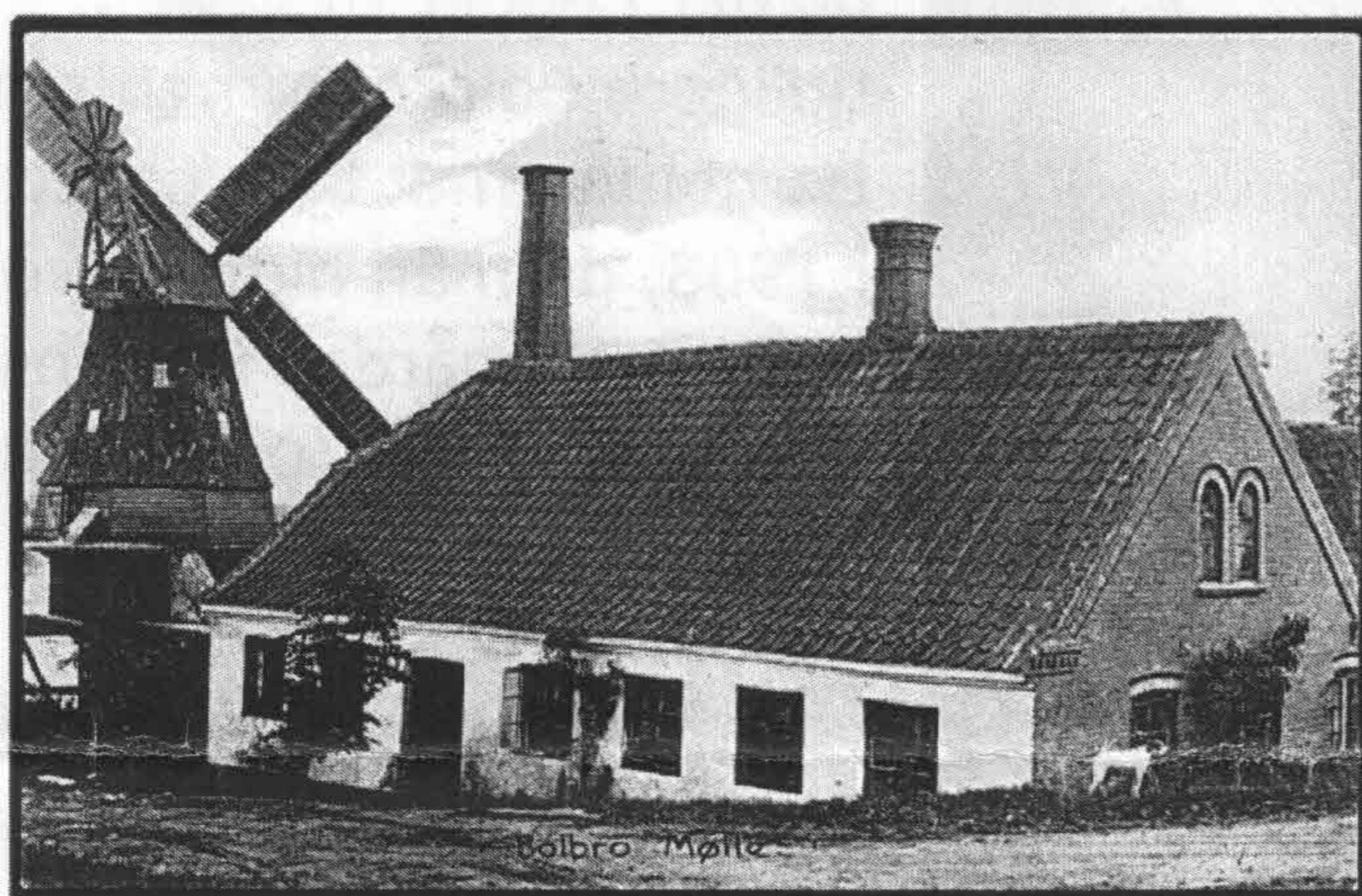

Velkomst

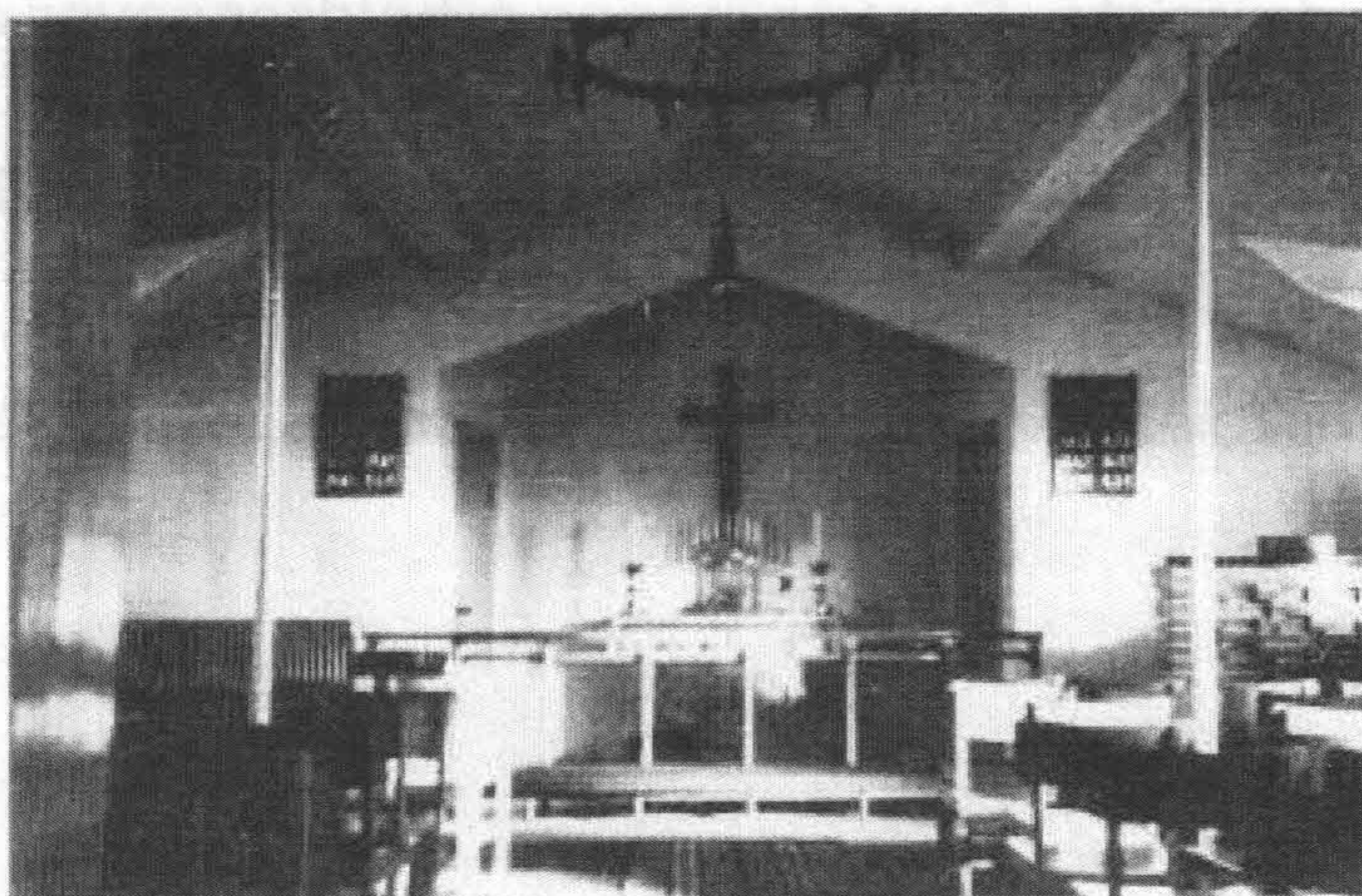
Næsten alle bygninger i det nuværende Bolbro er fra 1900-tallet. Men selve navnet Bolbro er gammelt – det nævnes allerede i 1471. Bolbro var oprindeligt en bro, Bulbroen, der gik tværs over *Årenden*, der løb mellem Sanderum Mose i syd og Næsbyhoved Sø i nord. Det lille vandløb er også blevet kaldt Klavsbæk eller Bolbro Rende. Bulbroen, med tryk på første stavelse, lå ved den nuværende Rømersvej. I dag er renden usynlig, lagt i rør. Bolbros oprindelige struktur som landsby er usynlig. Bolbro er nu en forstad til Odense uden mange spor fra gammel tid, hvor den bestod af 8 gårde. Landsbyens kerne lå omkring den nuværende Rømersvej. En

storbrand lagde i 1849 6 gårde i aske.

Ang. Møllen: Bolbro Mølle var en vindmølle og lå på Bolbro Bakke. Den gav navnet til Møllemarksvej. Møllen blev revet ned i 1930'erne.

Post 1: "Kirken" (Kirkesalen)

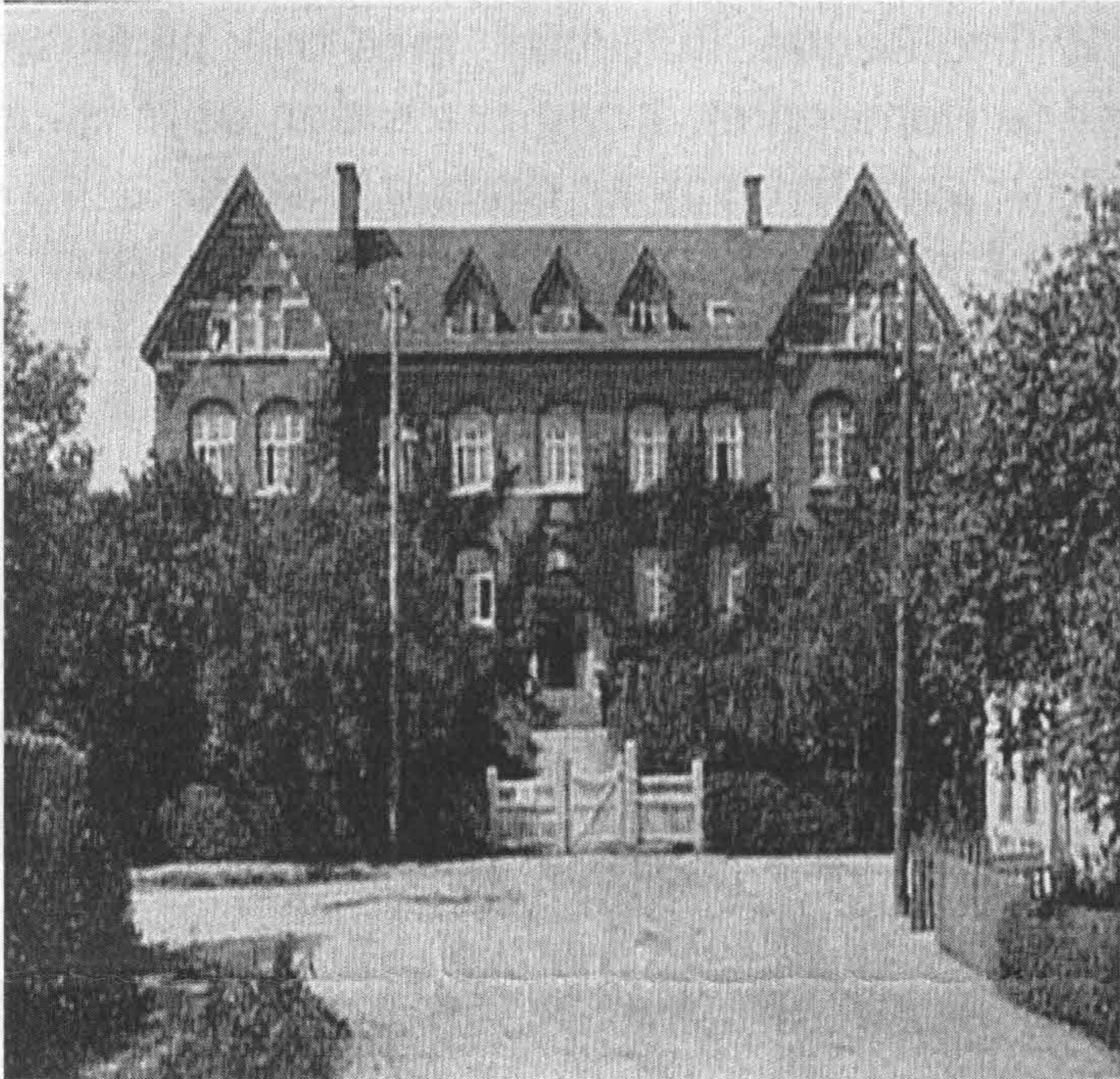
Den gamle kirkesal beliggende på Rantzausvej, en sidevej til Stationsvej. Ca. 1948.

I kirkeligt henseende hørte Bolbro til Sankt Knuds Landsogn indtil 1902, derefter kunne kirkegængerne benytte den nye Ansgars Kirke. Der var en stor befolkningstilvækst i Bolbro i 20'erne, og derfor blev der behov for præsteservice. Det kom der i form af en søndagsskole i

1924, og fra 1929 blev der afholdt regelmæssige gudstjenester på Bolbro Skole. Menigheden lejede sig ind i et lille hus på Rantzausvej (hos boligselskabet Ringen), hvor de indrettede en lille kirkesal. Den

fungerede frem til 1961, hvor den nye kirke kom på Stadionvej. "Kirken" på Rantzausvej blev depot for bildæk, der har været grøntsagssalg, og i dag fungerer huset som beboerhus. Der holdes jævnligt familiefester, og det sker, at folk spørger om vej til "Ved Kirken", som de tror, vejen hedder.

Post 2: Børnehjemmet (Rømersvej)

Der, hvor vi i dag har Socialpædagogisk Seminarium, som de fleste stadig kalder det, selv om den betegnelse er nedlagt og det hedder UCL, lå tidligere Bolbro Børnehjem. Børnehjemmet blev oprettet i 1908, da man hidtil havde brugt fattiggården i Odense som børnehjem, og det var faktisk ulovligt på det tidspunkt. Det var med vilje, man anbragte det nye børnehjem på landet. Dels ville man gerne have, at

børnehjemmet kunne dyrke jorden, dels ville man gerne holde børnenes pårørende væk! I begyndelsen var der også en skole på hjemmet, men fra 1916 kom børnene på den nye skole på den nuværende Stadionvej. Drengene og pigerne var skarpt adskilt, både når de skulle sove på de fire sovesale, men også når de spiste. Der var mange arbejdsopgaver om morgenen inden skoletid: malkning, gulvboning, skopudsning. Morgenmad kl. 7 og dernæst skolegang. Børnehjemmet flyttede i 1973 til Nyborg.

På Rømersvej 10 lå pogeskolen. Huset er en af de ældste bygninger i Bolbro.

Post 3: Bolbrogade

- Bolbros oprindelige struktur som landsby er usynlig. Bolbro er nu en forstad til Odense uden mange spor fra gammel tid, hvor den bestod af 8 gårde. Landsbyens kerne lå omkring den nuværende Rømersvej. En storbrand lagde i 1849 6 gårde i aske.

- Bolbrogården

Bolbrogården var en af de gårde, der blev bygget op igen. Den lå oprindeligt på Bolbrogade 27, en gade, der nu er en indkørsel til parkeringen bag Føtex og Lidl. Odense Kommune købte den i 1939 og rev stuehuset ned. Resten af gårdens bygninger var brændt nogle år tidligere, da en spritter viste sig at være pyroman.

På Bolbrogade 4 var der et stuehus samt bygninger, som blev brugt til busgarage (Odense Omnibus Remise). Senere blev den gård kaldt Bolbrogården. Der har været asyl for AIDS- og HIV-ramte. I dag ligger der en ny bygning på stedet, og der er genbrugscenter mv.

- Revolverstræde (ved Bolbrogade)

Bolbrogade er som sagt bare en indkørsel til P-pladserne i dag. Engang var den byens hovedgade. Der lå 12 arbejderhuse omkring 1900, der lå som sagt busgaragen, den første Bolbro Skole lå her, og det er der vist ikke mange, som ved. En lille sidegade blev kaldt "Revolverstræde". Et rygte fortæller, at et mord har fundet sted i vænget, mens andre mener, at navnet skyldes, en tosset beboer engang skød ud af sit vindue og dræbte en kat. Der har også været et Odinstårn i Bolbrogade. Lagerarbejder Axel Sørensen byggede en kopi i sin have **i nr. 13**, da det rigtige tårn var blevet bombet.

Post 4: Apollo-biografen/Middelfartvej 121

Åbnede i

1957 med filmen "Højt humør på Picadilly" og lukkede i 1977, hvor den sidste film var gyseren "Slangemanden".

Hver lørdag og søndag var der forestillinger for børn om eftermiddagen. Det var faderen til Ebbe Larsen, tidligere chef for TV2 og nuværende ejer af Orion-Film, Tage Larsen, der drev biografen. Der var 418 sæder i salen. I den nuværende bygning er der optiker mv.

Post 5: Skidtmændenes gade / Lundsgårdsvej og Odin og tårn!

- Lundsgårdsvej ligger i nærheden af Kancellivej, på samme side af Middelfartvej. Det var her, mange renovationsarbejdere boede, og en del af dem var medlem af byggeforeningen, der dog også havde andre medlemmer end 'skidtmænd', som man kaldte dem i Bolbro.

Socialdemokraten Frederik Madsen var både skidtmænd og formand for kommunalarbejderne i Odense. Han blev kaldt 'bykongen' i Bolbro, da han bl.a. også var formand for den lokale brugsforening.

Husene var røde tvillingehuse. Der er en sjov historie i Berthelsens bog om to søstre, der har boet i nr. 13 i 83 år. De er nok døde og borte nu

- Bolbro kan være stolt af at Odense kom til at hedde Odense og ikke Friggasé!

Odin og hans kone Frigge var på vej over Fyn. Det er blevet sent, da de når til Bolbro Bakke, så de beslutter, at de vil sove her til næste dag. Det var godt vejr. Næste morgen vågner Frigga først og ser den fantastiske solopgang. Hun er vildt imponeret og vækker Odin og siger: "Odin se!" hvis nu Odin var vågnet først, var det blevet til "Frigga sé!) 😊

- På Bolbro Bakke stod der først en vindmølle, deraf Møllemarksvej. Den rives ned omkring 1930. Odinstårnet blev opført kort tid efter af

overskudsmaterialer fra Lillebæltsbroen ved det, der nu hedder Julesmindevej. Tårnet blev indviet Kristi Himmelfartsdag 1935, men blev sprængt i luften 14. december 1944 af tyske sympatisører. Det var Europas næsthøjeste tårn. (dvs det stod i 9½ år)

Post 6: Lokomotiv-husene / Kancellivej

Vejen har navn efter et såkaldt kancellihus på Middelfartvej 100. Det er faktisk bare et hyrdehus, hvor en hyrde, der passede køer, boede.

I dag er det tvillingehuse, der kan ses på Kancellivej. Da de blev bygget, var det folk fra samme arbejdsplads, der boede der: Sydfyenske Jernbaners Maskinværksted i Kildemosen. Det var såkaldt byggeforeningshuse, som opstod i kølvandet på en ny lov i begyndelsen af 1900-tallet, der handlede om, at staten ydede lån til arbejderboliger. Så der var mange steder i Danmark, hvor man byggede rækkevis af næsten ens huse. Jernbanearbejderne havde dannet en forening og ville selv bygge deres huse. De kom i gang, men magtede ikke at bygge husene færdige, når de kom trætte hjem efter en lang arbejdsdag. Men så skete underet! Jernbaneselskabet kautionerede for lån, så man kunne sætte håndværkere til at færdiggøre byggeriet. Husene stod færdige i årene 1908-10. I sådan en byggeforening hæftede man solidarisk for hinanden, og man havde også et fælles vandværk (i baghaven ved nr. 32).

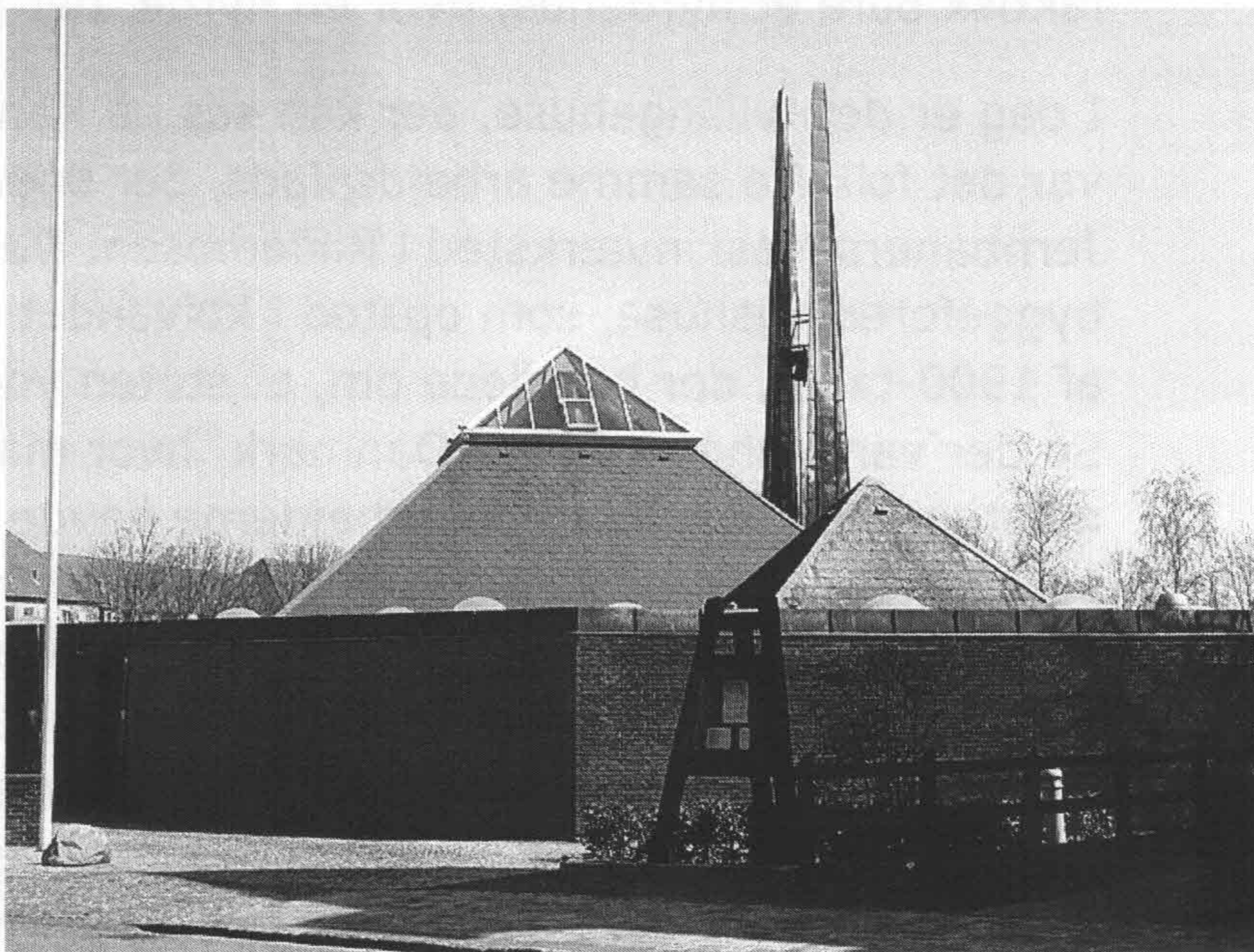
Oprindeligt var husene malet i forskellige farver, men pludselig blev de alle malet hvide. Det var i sin tid børnerige familier, der boede der, nu bor der knap så mange mennesker, men husene er attraktive og efterspurgt.

Dette billede er fra 1912 – men fra hvilken vej???

Post 7: Bolbro Kirke 1961

Den nye kirke fra 1961 kan være lidt svær at finde. Den befinder sig på Stadionvej, og den rager ikke op i landskabet, da den ikke har noget kirketårn. Kirken er tegnet af arkitekterne Ebbe og Erik Lehn Petersen, og er et stykke smukt arkitektur, men der var en del

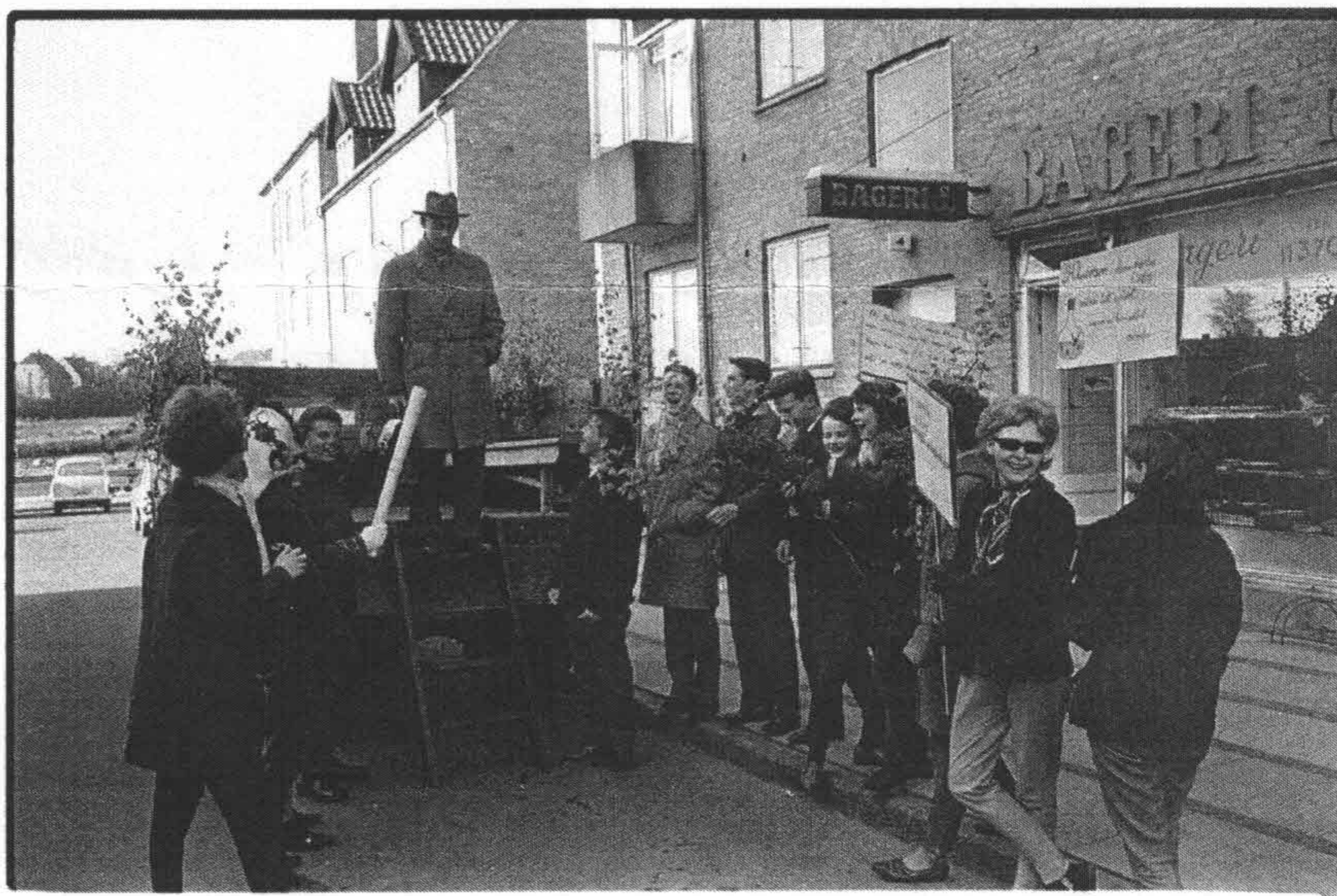
røre, da den skulle bygges. Der var diskussion omkring beliggenheden, og kirkens udseende skabte også en del debat. Nogle mente, den lignede

en tankstation! Det endte så med en moderne kirke, der fik en del øgenavne: girafhuset, raketrampen og benzinstation. I dag er de fleste vist enige om, det er en smuk kirke med sine ovenlyskupler og små pyramider. I midten af 80'erne ville menighedsrådet sætte et stort betonkors op

foran kirken, så den blev mere synlig. Først prøvede de med et i træ, men det blev væltet i nattens mulm og mørke, og det endte med, der ikke kom noget kors.

Mål: Ældreidrættens café på bolbro gamle skole

Oplysninger er dels fra Historiens Hus og dels fra Anders W. Berthelsen:
Bolbrobogen.